

kale Indenrigsminister i dette Syn paa Sagerne. Det er altsaa i alt af Socialdemokrater og Radikale 79,856 Vælgere, som jeg maa gaa ud fra deler den Opfattelse, som Købstadsforeningen har gjort sig til Talsmand for, og som Foreningen af Landkommuner med bymæssig Bebyggelse har gjort sig til Talsmand for, men som altsaa kun Sogneraadforeningerne har været imod. De fleste af disse mange Vælgere, som jeg nævnde, er repræsenterede i Sogneraadforeningerne og har altsaa en anden Anskuelse end den, som Formanden for de centraliserede Sogneraadforeninger her har gjort sig til Talsmand for. Det kan godt være, at disse mange Vælgere over for ringe Indflydelse paa Sogneraadforeningerne. Aarsagerne hertil er jeg ikke helt klar over. Der kan dels være den, at Sagen ikke interesserer dem tilstrækkeligt, men det er en Fejl, synes jeg, og jeg vilde sætte Pris paa, at disse mange Socialdemokrater og radikale Venstremænd rundt omkring i Sogneraadene vilde søge at gøre sig noget stærkere gældende i Fremtiden indenfor Sogneraadforeningerne, end de hidtil har gjort. Dels kunde jeg tænke mig, at den Organisationsform, der er for den øverste Ledelse af Sogneraadforeningerne, har visse Mangler, saa at der er nogen Vanskelighed for Mindretallene i Sognekommunerne ved at gøre sig gældende. Jeg kunde godt lide at faa Klarhed over dette, hvis det er muligt. For øvrigt skal jeg sige, at da den Sogneraadforening, hvoraf jeg selv er Medlem, i sin Tid blev stiftet og der skulde vedtages Love, fik jeg en Bestemmelse sat ind om, at der fra hvert Sogneraad skulde møde 3 stemmeberettigede Medlemmer, ud fra den Opfattelse, at hvis der var 3 Mindretal, skulde hvert have en Repræsentant, og hvis der var et Fler-tal og et Mindretal, skulde ogsaa Mindretallet have Lejlighed til at gøre sig gældende indenfor Sogneraadforeningen. Men jeg ved ikke, om det er almindeligt rundt omkring i Foreningerne, at man har en saadan Ordning, at ogsaa Mindretallet kommer til at gøre sig gældende, og jeg kunde tænke mig, at Mangelen heraf var Aarsag til, at det store Antal af radikale og socialdemokratiske Vælgere, jeg her har nævnt, ikke indenfor Sogneraadforeningerne kom til at gøre sig saa stærkt gældende, som de efter min Mening skulde, navnlig da Sogneraadforeningerne efterhaanden faar Anledning til paa Forhaand at udtale sig om Spørgsmaal, som Lovgivningsmagten skal beskæftige sig med.

Men, som sagt, selv om det er de paagældende Socialdemokraters egen Skyld, at de ikke i tilstrækkelig Grad har gjort sig gældende hidtil, vil jeg fra denne Talerstol udtale min Beklagelse deraf og udtale Ønsket om, at de vil rette den Fejl i Fremtiden. Saa vidt jeg ved, eksisterer der ogsaa den Ordning, at en Mand eller Kvinde, der en Gang har været Sogneraad-medlem, fremdeles kan blive staaende i Foreningen. Om det er rigtigt eller galt, er et Spørgsmaal, men jeg gaar dog ud fra, at i hvert Fald Formanden er Medlem af et Sogneraad og saaledes repræsenterer en Kommune, naar han har en saa indflydelsesrig Stilling indenfor denne Forening. Det ved jeg nu ikke; det kunde være meget interessant at faa det oplyst, og det er det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) jo i Stand til at oplyse os om.

Men nu selve Spørgsmaalet: om det er rigtigt, at Opgaverne i stor Udstrækning lægges paa Kommunerne, og at Kommunerne indenfor deres Omraade selv skaffer de Indtægter, der er nødvendige for at løse disse Opgaver, eller om man i højere Grad skal gaa til, at Staten løser dem og skaffer Penge, forekommer mig at være meget betydningsfuldt og meget interessant. Hvis vi nemlig fortsætter paa den Maade, som vi hidtil er gaaet frem her i Landet, med i høj Grad at lægge Opgaverne paa Kommunerne, stiller man i Virkeligheden befolkningen højst forskelligt i de forskellige Kommuner. Thi alle vi, der har beskæftiget os det mindste med offentlige Anliggender og specielt med kommunale Anliggender, ved, at som der er rige og fattige Mennesker, saaledes er der rige og fattige Kommuner, og Stillingen er i Regelen den, at de rige Kommuner har de færreste Udgifter til mange af de sociale Opgaver, som bliver lagt paa Kommunerne, medens omvendt de fattige Kommuner, i hvilke Skatteevnen er ringe, i Regelen har forholdsvis mange at skulle skaffe Penge til. Det gælder baade Dyrtidsopgaver og de sociale Opgaver, som Lovgivningsmagten i en Række af Aar har lagt i Kommunernes Hænder. Og for at løse den samme Opgave maa Skatteyderne i den ene Kommune maaske betale 2, 3, 4 Gange saa meget i Skat som Skatteyderne i den anden Kommune, og det synes jeg ingenlunde er et retfærdigt System. Jeg synes, det retfærdigste vilde være, at alle Opgaver, som i egentlig Forstand er Samfundsopgaver, altsaa ikke strengt lokale Opgaver, burde bæres af hele Befolkningen i Forhold til Evnen til at bære Byrderne